

Összességében azt feltételezzük tehát, hogy ezek a személyiségvonások evolúciós szempontból adaptívak, így az altruizmus meg nem magyarázott jelenségei ellenére is lehet alapja a tisztán altruista embereknek.

Berze Dávid (*SZTE Móra Ferenc Szakkollégium*)

Az explicit és implicit emlékezeti rendszerek interakciójának hatásai az implicit teszteken nyújtott teljesítményre

Előadásom célja a deklaratív és nem deklaratív emlékezeti rendszerek interakciójának hatásának vizsgálata az előfeszítés jelenségére és a szekvencia tanulásra nézve. Az explicit emlékezet terhelésének hatásait vizsgáltam. A vizsgálatban összesen 40 fő vett részt, átlag életkoruk 22 év (szórás: 1,79), iskolai éveinek átlaga 14,97 (szórás: 1,74). Az előfeszítés hatásosságának vizsgálatára egy új módszert dolgoztam ki, míg a szekvencia tanulás vizsgálatára az Alternáló Szeriális Reakcióidő (ASRT) tesztet használtam. Az explicit memória leterhelése érdekében egy szólistát tanultak a kísérleti csoportban lévő résztvevők, amit folyamatosan fel kellett idézniük, majd elvégezték a két implicit memóriai teljesítményt mérő tesztet. A kontroll csoportban nem tanultak szólistát, csak elvégezték a két tesztet. Eredményeim alapján sem az ASRT-n nyújtott teljesítmény, sem pedig az előfeszítést használó programon nyújtott teljesítmény nem javult a szólista tanulás ellenére. Feltételezem, hogy a szólista tanulás nem bizonyult elégséges terhelésnek a vizsgálni kívánt jelenség megfigyelésére. További kutatás szükséges annak vizsgálatára, hogy milyen hatásai vannak egy explicit terheléses feladatnak az előfeszítésre.

Pinczés Zsuzsanna (*SZTE Móra Ferenc Szakkollégium*)

Kognitív zavarok felnőtt epilepsziás betegek körében

Az epilepszia a stroke után a második leggyakoribb neurológiai kórkép. Nem tekinthető azonban egységes betegségnek, mivel különböző okokból, különböző formákban és kórlefelgyarással zajlik, valamint a gyógyszeres befolyásolhatóság szempontjából sem azonos. Az epilepsziához számos pszichopatológiai tünet kapcsolódhat, ami még jobban megnehezíti a betegek életvitelét. Ezek közül az egyik legnagyobb problémát a kognitív teljesítménycsökkenés jelentheti, ugyanis az alapvető funkciókat is érintheti. Bár az epilepsziás betegek nagy részénél megfigyelhetőek figyelmi, memória, nyelvi illetve végrehajtó funkciókat érintő zavarok, a kognitív hanyatlás és az epilepszia közötti kapcsolat még tisztázatlan. Jelen kutatás célja az ezeket a területeket érintő kognitív zavarok tanulmányozása felnőtt epilepsziás betegek esetében, illesztett, egészséges mintához viszonyítva. Ehhez egy direkt epilepsziás betegek számára kifejlesztett tesztcsomagot (EpiTrack) használtam mindkét csoportnál, amiket 25-25 ember alkotott. Eredményeim alapján az epilepsziás betegek valóban rosszabb teljesítményt értek

el a figyelmi és végrehajtó funkciókat érintő, valamint a pszicho- és vizuomotoros képességeket mérő feladatokon. A kutatás ezen kívül, 16 beteg esetében kitért a betegség egyéni körülményeire: a betegség fennállásának idejére, az epilepszia típusára, a rohamgyakoriságra, és a gyógyszeres kezelésre is. Azonban ezen a mintán az egyéb vizsgált körülmények egyike sem mutatott jelentős hatást a kognitív teljesítményre. Összességében az epilepsziás megbetegedések kognitív teljesítményre gyakorolt káros hatásai jelen kutatásban is igazolódtak, néhány limitációval azonban ebben az esetben is számolnunk kell.

Harcz Klaudia (*SZTE Móra Ferenc Szakkollégium*)

Az Ovidiusnak tulajdonított *Halieutica* intertextuális vizsgálata

A *Halieutica* című költemény egy 134 soros halászatról szóló, valószínűsíthetően 1. századi tanköltemény-töredék. A szerzőséggel kapcsolatban ókori testimoniumot egyedül idősebb Plinius jelent, aki a *Naturalis Historia* 32. könyvében Ovidiust nevezi meg szerzőként. Az enciklopédia tanulsága szerint a szöveg a költő száműzetése ideje alatt, élete vége felé keletkezett. A *Halieutica* hitelességét korán megkérdőjelezték, és a költeményt már a 12–13. században összeállított Ovidius-corporusok sem tartalmazták. A legkorábbi, 9. századi kéziratot Actius Syncerus reneszánsz költő és tudós fedezte fel Közép-Franciaországban 1502-ben. Szöveg hagyománya meglehetősen romlott, a fent említett kéziraton kívül pedig összesen négy másikat, egy 9. és három 16. századit, ismerünk. Bár a nemzetközi kutatás még nem döntött az autenticitás kérdésében, a hetvenes évek óta nem foglalkoztak behatóbban a költeménnyel, a hazai szakirodalom pedig többnyire csak irodalomtörténeti összefoglalásokból áll. A hitelesség kérdése megválaszolásához a költemény szókincsének elemzésével próbáltam közelebb jutni. Előadásomban először a kutatás jelenlegi állását, majd a szókincs elemzése során levont konklúziókat ismertetem.

Kárász Krisztián József (*PTE Szentágotthai János Szakkollégium*)

Az Aeneis baljós, szárnyas hírnöke

Emberemlékezet óta elevenen él az az elképzelés, hogy léteznek különböző, kedvező vagy éppen baljós előjelek, melyekből kiolvasható a jövő. Az ókori görög és római emberek világa sem volt mentes az efféle elképzelésektől, hiedelmektől, melyek egy része ma is fellelhető a különböző népek szellemi örökségében és modern világunk, a XXI. század hétköznapjaiban. Az Augustus-kori epikus költő, Vergilius eposza, az Aeneis két nagy harcosszövegével zárul, melynek során egy baljóslatú madár jelenik meg, és pusztán felbukkanásával az egyik harcos számára minden kétséget kizáróan megjósolja a csata végkimenetelét. A kutatás európai és amerikai könyvtárak digitalizált formában elérhető Aeneis-kiadásaiiban egy hosszú múltra visszatekintő kérdés nyomait